

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2105

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik te suci Andrej Abramović, Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Antun Palarić, odlučujući o prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti drugog propisa s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i zakonom, na sjednici održanoj 11. srpnja 2017. donio je

ODLUKU

I. Na temelju članka 38. stavka 2. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom te se ukidaju članci 11. i 11.a Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (»Narodne novine« broj 100/11., 133/11., 54/12., 49/13., 139/14., 116/15., 62/16., 69/16. i 6/17.).

II. Djelomično se prihvaćaju prijedlozi Opće bolnice Bjelovar, Opće bolnice Dr. Tomislav Bardek, Hrvatske udruge poslodavaca u zdravstvu i Opće bolnice Pula i pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom te se ukidaju:

– članak 12. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (»Narodne novine« broj 100/11., 133/11., 54/12., 49/13., 139/14., 116/15., 62/16., 69/16. i 6/17.);

– članci 17. i 18. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (»Narodne novine« broj 62/16. i 69/16. – ispravak).

III. Ukinuti članci Pravilnika navedenih u točkama I. i II. izreke ove odluke prestaju važiti 31. prosinca 2017.

IV. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

i

RJEŠENJE

Odbacuju se:

– prijedlog Hrvatske liječničke komore za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 11. i 12. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (»Narodne novine« broj 100/11., 133/11., 54/12. i 49/13.),

– prijedlog Miroslava Tomića za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 11. i 12. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (»Narodne novine« broj 100/11., 133/11., 54/12., 49/13., 139/14. i 116/15.) i

– prijedlozi Opće bolnice Bjelovar, Hrvatske udruge poslodavaca u zdravstvu i Opće bolnice Pula u dijelu u kojem se predlaže pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 5. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (»Narodne novine« broj 62/16. i 69/16. – ispravak).

Obrazloženje odluke

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1) Svi podneseni prijedlozi

1. Ustavnom sudu su u siječnju 2015. i svibnju 2016. podnesena dva prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 11. i 12. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine u tekstu objavljenom u »Narodnim novinama« broj 100/11., 133/11., 54/12. i 49/13. (u daljnjem tekstu: Pravilnik:100/11-49/13),

odnosno u tekstu objavljenom u »Narodnim novinama« broj 100/11., 133/11., 54/12., 49/13., 139/14. i 116/15. (u daljnjem tekstu: Pravilnik:100/11-116/15).

Potom su Ustavnom sudu u srpnju, rujnu i listopadu 2016. podnesena četiri prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom više članaka Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (»Narodne novine« broj 62 od 8. srpnja 2016. i broj 69 od 27. srpnja 2016. – ispravak; u daljnjem tekstu: Pravilnik:62/16-69/16).

2) Prijedlozi za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 11. i 12. Pravilnika: 100/11-49/13, odnosno Pravilnika: 100/11-116/15

2. Hrvatska liječnička komora iz Zagreba, zastupana po Tomislavu Konforti, odvjetniku u Zagrebu, podnijela je 12. siječnja 2015. prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 11. i 12. Pravilnika: 100/11-49/13.

Taj prijedlog zaveden je pod brojem U-II-187/2015.

2.1. Miroslav Tomić iz Ivanje Reke, zastupan po Ani Bandalo i Nataliji Labavić, odvjetnicama u Zajedničkom odvjetničkom uredu u Zagrebu, podnio je 11. svibnja 2016. prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 11. i 12. Pravilnika: 100/11-116/15.

Njegov je prijedlog zaveden pod brojem: U-II-2180/2016.

3) Prijedlozi za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom Pravilnika: 62/16-69/16

3. Opća bolnica Bjelovar iz Bjelovara, zastupana po Zlatku Greguriću, Tatjani Figač-Gregurić i Hrvoju Mladiniću, odvjetnicima u Zajedničkom odvjetničkom uredu u Bjelovaru, podnijela je 26. srpnja 2016. prijedlog (naznačen kao zahtjev) za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 5., 6., 17. i 18. Pravilnika: 62/16-69/16.

Taj prijedlog zaveden je pod brojem U-II-3654/2016.

3.1. Opća bolnica Dr. Tomislav Bardek iz Koprivnice, zastupana po Marku Golubiću, odvjetniku u Koprivnici, podnijela je 26. rujna 2016. prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 6., 17. i 18. Pravilnika: 62/16-69/16.

Njezin prijedlog zaveden je pod brojem U-II-4440/2016.

3.2. Hrvatska udruga poslodavaca u zdravstvu iz Zagreba, zastupana po direktoru Draženu Jurkoviću i predsjedniku predsjedništva Mladenu Bušiću, podnijela je 29. rujna 2016. prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 5. stavka 1., 6. i 17. Pravilnika: 62/16-69/16.

Taj prijedlog zaveden je pod brojem U-II-4523/2016.

Podneskom od 10. veljače 2017. ta je predlagateljica predložila da se postupak po njezinom prijedlogu nastavi i nakon stupanja na snagu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (»Narodne novine« broj 6/17.).

3.3. Opća bolnica Pula iz Pule, zastupana po ravnateljici Ireni Hrštić, podnijela je 3. listopada 2016. prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 5. stavka 1., 6. i 17. Pravilnika: 62/16-69/16.

Njezin je prijedlog zaveden pod brojem U-II-4649/2016.

4) Spajanje ustavnosudskih postupaka

4. Imajući u vidu sadržaj svih podnesenih prijedloga, te da su člancima 5. i 6. Pravilnika: 62/16-69/16 izmijenjeni članci 11. i 12. Pravilnika: 100/11-116/15, Ustavni sud spojio je ustavnosudske postupke pokrenute naprijed navedenim prijedlozima i o njima odlučio jednom odlukom odnosno rješenjem.

5) Zahtjevi nadležnom tijelu državne vlasti radi očitovanja i pojašnjenja u pogledu podnesenih prijedloga

5. Na temelju članka 25. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), Ustavni sud je o svim podnesenim prijedlozima zatražio očitovanje od nadležnog tijela državne vlasti.

a) Očitovanje u povodu prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 11. i 12. Pravilnika: 100/11-49/13

6. Ministarstvo zdravlja se podneskom klasa: 133-04/15-02/50, ur. broj: 534-02-1-2/2-15-03 od 30. studenoga 2015., očitovalo o navodima prijedloga Hrvatske liječničke komore.

Sadržaj tog očitovanja naveden je u točki 12. ove odluke.

Imajući u vidu sadržajnu istovrsnost prigovora iznesenih u prijedlogu Hrvatske liječničke komore i u prijedlogu Miroslava Tomića (vidi točke 14. i 15. ove odluke), Ustavni sud nije tražio posebno očitovanje Ministarstva zdravlja o navodima prijedloga Miroslava Tomića (iznesenim u odnosu na Pravilnik:100/11-116/15).

b) Očitovanje u povodu prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom više članaka Pravilnika: 62/16-69/16

7. Ministarstvo zdravstva se podneskom klasa: 011-02/16-06/205, ur.broj: 534-02-1-2/2-16-02 od 5. prosinca 2016., očitovalo o navodima sva četiri prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom više članaka Pravilnika: 62/16-69/16.

Sadržaj tog očitovanja naveden je u točki 13. ove odluke.

c) Pojašnjenje u predmetu broj: U-II-13/2016

8. Tijekom ustavnosudskog postupka u predmetu broj: U-II-13/2016, pokrenutog povodom prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 24. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (»Narodne novine« broj 116/15.), postavilo se pitanje za provedbu kojeg zakona je donesen Pravilnik o specijalističkom usavršavanju doktora medicine.

U tu svrhu je u tom predmetu Ministarstvo zdravlja, na zahtjev Ustavnog suda, dostavilo pojašnjenje klasa: 034-01/16-01/01, ur. broj: 534-02-1-1/2-16-08 od 22. srpnja 2016. sadržaj kojeg je naveden u točki 14. ove odluke.

Stajalište Ustavnog suda u odnosu na to pojašnjenje izneseno je u točkama 26. do 29. ove odluke.

9. Ustavni sud napominje kako je 16. listopada 2016., stupanjem na snagu Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (»Narodne novine« broj 93/16. i 104/16.), ustrojeno Ministarstvo zdravstva, a Ministarstvo zdravlja je, sukladno ustrojstvu i djelokrugu propisanom tim zakonom, nastavilo raditi kao Ministarstvo zdravstva.

II. PRIGOVORI PREDLAGATELJA

1) Prigovori istaknuti u odnosu na članke 11. i 12. Pravilnika: 100/11-49/13, odnosno Pravilnika: 100/11-116/15

a) Prijedlog Hrvatske liječničke komore

10. Hrvatska liječnička komora u svom prijedlogu navodi da članci 11. i 12. Pravilnika: 100/11-49/13 nisu u suglasnosti s člancima 5. i 56. Ustava, te s člankom 18. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine« broj 150/11., 12/13., 93/16. i 104/16.), kao i člancima 7. stavkom 1. i 108. stavcima 1. i 2. Zakona o radu (»Narodne novine« broj 93/14.).

Predlagateljica u prijedlogu u bitnome ističe da ministar nadležan za zdravstvo nije mjerodavnim zakonom izrijekom ovlašten pravilnikom urediti pitanje troškova specijalizacije doktora medicine, niti je ovlašten pravilnikom urediti obvezu sklapanja ugovora o međusobnim pravima specijalizanta i njegove matične ustanove te obvezni sadržaj tog ugovora. Posebno ističe da bruto plaća specijalizanta ne može ulaziti u trošak specijalizacije, niti se može smatrati naknadom štete u slučaju kršenja ugovornih obveza, jer je ona naknada za obavljeni rad.

b) Prijedlog Miroslava Tomića

10.1. Miroslav Tomić u svom prijedlogu navodi da članci 11. i 12. Pravilnika: 100/11-116/15 nisu u suglasnosti s člancima 5. stavkom 1., 55. i 56. stavkom 1. Ustava, te s člankom 18. Zakona o sustavu državne uprave, člancima 7. stavkom 1., 90. stavkom 1., 92., 96. stavkom 1. i 108. stavcima 1. i 2. Zakona o radu, te člancima 342. stavkom 2., 346. stavcima 1. i 3., 349., 368. stavkom 4. i 1046. Zakona o obveznim odnosima (»Narodne novine« broj 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15.).

Predlagatelj u prijedlogu u bitnome ističe prigovore istovrsne prigovorima istaknutim u prijedlogu Hrvatske liječničke komore.

2) Prigovori istaknuti u odnosu na više članaka Pravilnika: 62/16-69/16

a) Prijedlog Opće bolnice Bjelovar

11. Opća bolnica Bjelovar u svom prijedlogu navodi da članci 5., 6., 17. i 18. Pravilnika: 62/16-69/16 nisu u suglasnosti s člancima 4., 5. i 14. Ustava.

U prijedlogu je u bitnome istaknula kako ministar nadležan za zdravlje nije bio ovlašten donijeti osporeni Pravilnik nakon što je Vladi Republike Hrvatske izglasano nepovjerenje u Saboru Republike Hrvatske. Također ističe kako je osporenim Pravilnikom ministar nadležan za zdravlje uredio područje koje ne spada u njegovu domenu i utvrdio obveze koje nije ovlašten propisati.

Na temelju članka 45. Ustavnog zakona predlagateljica predlaže da Ustavni sud do donošenja konačne odluke privremeno obustavi izvršenje pojedinačnih akata ili radnji koje se poduzimaju na temelju osporenog Pravilnika: 62/16-69/16.

b) Prijedlog Opće bolnice Dr. Tomislav Bardek

11.1. Opća bolnica Dr. Tomislav Bardek u svom prijedlogu upire da članci 6., 17. i 18. Pravilnika: 62/16-69/16 nisu u suglasnosti s člankom 90. stavkom 4. Ustava, člancima 7. i 248. stavkom 1. Zakona o obveznim odnosima (»Narodne novine« broj 35/05., 41/08. i 125/11.), člankom 7. Zakona o radu (»Narodne novine« broj 93/14.) te člancima 139. stavkom 2. i 140. stavkom 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine« broj 150/08., 155/09., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 154/11., 12/12., 35/12., 70/12., 144/12., 82/13., 159/13., 22/14. i 154/14.).

U prijedlogu je u bitnome navela kako ministar nadležan za zdravstvo nije mjerodavnim zakonom izrijekom ovlašten pravilnikom propisati obvezni sadržaj ugovora o međusobnim pravima i obvezama specijalizanta i njegove matične zdravstvene ustanove te da osporeni Pravilnik ima nedopušteno retroaktivno djelovanje u odnosu na već sklopljene ugovore o međusobnim pravima i obvezama.

c) Prijedlog Hrvatske udruge poslodavaca u zdravstvu

11.2. Hrvatska udruga poslodavaca u zdravstvu u svom prijedlogu navodi kako članci 5. stavak 1., 6. i 17. Pravilnika: 62/16-69/16 nisu u suglasnosti s člancima 3., 5. stavkom 1., 14. stavkom 2., 49., 81. stavcima 1. i 2. i 90. stavcima 4. i 5. Ustava, člancima 139. stavkom 2. i 140. stavkom 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine« broj 150/08., 155/09., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 154/11., 12/12., 35/12., 70/12., 144/12., 82/13., 159/13., 22/14. i 154/14.), kao i člankom 248. stavkom 1. Zakona o obveznim odnosima (»Narodne novine« broj 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15.).

U prijedlogu je u bitnome istaknula prigovore istovrsne prigovorima istaknutim u prijedlogu Opće bolnice Dr. Tomislav Bardek.

Na temelju članka 45. Ustavnog zakona predlagateljica predlaže da Ustavni sud do donošenja konačne odluke privremeno obustavi izvršenje pojedinačnih akata ili radnji koje se poduzimaju na temelju osporenog Pravilnika: 62/16-69/16.

d) Prijedlog Opće bolnice Pula

11.3. Opća bolnica Pula u svom prijedlogu navodi da članci 5. stavak 1., 6. i 17. Pravilnika: 62/16-69/16 nisu u suglasnosti s člancima 2., 5. stavkom 1., 14. stavkom 2., 49., 81. stavcima 1. i 2. i 90. stavcima 4. i 5. Ustava, člankom 139. stavkom 2. i člankom 140. stavkom 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine« broj 150/08., 155/09., 71/10., 139/10., 22/11., 84/11., 154/11., 12/12., 35/12., 70/12., 144/12., 82/13., 159/13., 22/14. i 154/14.), kao ni člankom 248. stavkom 1. Zakona o obveznim odnosima (»Narodne novine« broj 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15.).

Sadržaj njezina prijedloga istovjetan je sadržaju prijedloga Hrvatske udruge poslodavaca u zdravstvu.

Na temelju članka 45. Ustavnog zakona predlagateljica predlaže da Ustavni sud do donošenja konačne odluke privremeno obustavi izvršenje pojedinačnih akata ili radnji koje se poduzimaju na temelju osporenog Pravilnika: 62/16-69/16.

III. OČITOVANJA I POJAŠNJENJE MINISTARSTVA ZDRAVLJA ODNOSNO MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

a) Očitovanje Ministarstva zdravlja u povodu prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom članaka 11. i 12. Pravilnika: 100/11-49/13

12. U očitovanju Ministarstva zdravlja od 30. studenoga 2015. navedeno je:

»Člankom 140. stavkom 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da ministar pravilnikom utvrđuje mjerila za prijam specijalizanata i način polaganja specijalističkog ispita, odnosno ispita iz uže specijalizacije te određuje ovlaštene zdravstvene ustanove, trgovačka društva i zdravstvene radnike koji obavljaju privatnu praksu za provođenje specijalističkog staža. Među mjerila za prijem specijalizanata spadaju i uvjeti pod kojima će isti sklopiti ugovor o međusobnim pravima i obvezama s ustanovom koja ga upućuje na specijalizaciju.

Predlagatelj navodi da plaće ne mogu biti predmetom troškova specijalističkog usavršavanja te da je plaća temelj ostvarenja prava na zaradu i naknadu za obavljeni rad. Međutim specijalizant ima zasnovan radni odnosu u tijelu ili ustanovi za čije potrebe se specijalizira jer zdravstvene ustanove imaju potrebu za zapošljavanjem zdravstvenih radnika određene specijalnosti kako bi zadovoljile minimalne uvjete propisane Pravilnikom o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti ('Narodne novine', broj 61/2011). Zbog toga, zdravstvena ustanova prima doktora medicine s odobrenjem za samostalan rad i upućuje ga na specijalističko usavršavanje, tek kada doktor medicine postane specijalist određene grane specijalizacije on može samostalno obavljati poslove u specijalističkoj djelatnosti. Kako je specijalističko usavršavanje doktora medicine propisano Pravilnikom u trajanju od 4-6 godina, to znači da je potrebno 4-6 godina kako bi specijalizant ovladao znanjima, vještinama i kompetencijama za samostalan rad specijalista. Ugovorno reguliranje prava između specijalizanta i ustanove nužno je za osiguravanje kontinuiteta rada određene specijalističke djelatnosti i plaćanja troškova specijalizacije koje snosi ustanova. Plaća specijalizanta predstavlja trošak zdravstvene ustanove s naslova ulaganja u specijalističko usavršavanje iz državnog proračuna. Specijalističko usavršavanje može se provoditi samo u zdravstvenoj ustanovi ovlaštenoj za provođenje specijalističkog usavršavanja, što znači da zdravstvena ustanova upućuje specijalizanta na usavršavanje u ovlaštenu zdravstvenu ustanovu, koja ima ovlaštenje za provođenje programa specijalizacije doktora medicine, a isplaćene plaće specijalizantu predstavljaju ulaganje u njegovo stručno usavršavanje jer tijekom specijalističkog usavršavanja specijalizant uči po programu i obavlja poslove predviđene programom specijalizacije, a ne radi za ustanovu s kojom ima sklopljen ugovor o radu. ... Naime, troškove specijalizacije plaća zdravstvena ustanova u kojoj je zaposlen doktor

medicine u cilju ispunjavanja minimalnih uvjeta za rad po Pravilniku o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti zdravstvene ustanove, jer mora zapošljavati minimum doktora medicine određene specijalnosti za obavljanje zdravstvene djelatnosti, kako bi ispunjavala propisane uvjete za rad i omogućila dostupnost zdravstvene zaštite pacijentima na svom području.

Kada specijalist nakon završene specijalizacije ne ispuni ugovornu obvezu rada za ustanovu koja mu je plaćala troškove specijalističkog usavršavanja trpe štetu i zdravstvena ustanova i pacijenti tog područja. Zdravstvena zaštita je sveobuhvatna, što znači da uključuje cjelokupno stanovništvo Republike Hrvatske, sukladno članku 12. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, a potrebno je osigurati i kontinuitet zdravstvene zaštite, što propisuje članak 13. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Radi toga zdravstvena ustanova mora planirati radna mjesta u specijalističkoj djelatnosti i mora unaprijed znati kojim kapacitetom zaposlenih specijalista raspolaže za potrebe stanovništva na svojem području. Svrha specijalističkog usavršavanja je zaposliti specijalista u ustanovi koja je plaćala troškove specijalističkog usavršavanja za potrebe stanovništva na svojem području.

U tom cilju, ako doktor medicine, kojeg je školovala zdravstvena ustanova i platila sredstva za njegovo specijalističko usavršavanje, prekrši odredbe ugovora o međusobnim pravima i obvezama kojima se obvezao ostati na radu u zdravstvenoj ustanovi, ima obvezu naknade štete.

Načelo razmjernosti zahtjeva da novčani iznos koji je specijalizant dužan platiti zdravstvenoj ustanovi bude razmjernan šteti koju zdravstvena ustanova trpi njegovim odlaskom. Šteta može biti izmakla dobit i stvarna, što propisuje Zakon o obveznim odnosima. Stvarnu štetu treba dokazati. Obzirom na ulaganja zdravstvene ustanove šteta doista postoji. Načelo 'pacta sunt servanda' obvezuje da se ugovori moraju izvršavati, a specijalizant je svojevrijedno potpisao ugovor o specijalističkom usavršavanju. Takvi ugovori su solemnizirani po javnom bilježniku, što pretpostavlja činjenicu da su obje ugovorne strane (zdravstvena ustanova i specijalizant) bili upozoreni na sadržaj ugovora a pogotovo na značaj opće ovršne klauzule kao mjere osiguranja. Stoga, se ugovorna strana (u konkretnom slučaju specijalizant) ne može pozivati da nije znala što potpisuje i kakve pravne posljedice mogu proizaći.

Slijedom svega navedenoga, Ministarstvo zdravlja izneseni prijedlog predlagatelja smatra u cijelosti neosnovanim, te predlaže Ustavnom sudu Republike Hrvatske da ne prihvati prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom članka 11. i 12. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine ('Narodne novine', br. 100/2011, 133/2011, 54/2012 i 49/2013).«

b) Očitovanje Ministarstva zdravstva u povodu prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom više članaka Pravilnika: 62/16-69/16

13. U očitovanju Ministarstva zdravstva od 5. prosinca 2016. navedeno je:

»Člankom 139. stavkom 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisana je ovlast ministra zdravstva da na prijedlog nadležne komore i stručnih društava, pravilnikom utvrđuje grane specijalizacije, trajanje i program specijalizacija i užih specijalizacija, a člankom 140. stavkom 6. toga Zakona propisano je da ministar pravilnikom utvrđuje mjerila za prijam specijalizanata i način polaganja specijalističkog ispita, odnosno ispita iz uže specijalizacije te određuje ovlaštene zdravstvene ustanove, trgovačka društva i zdravstvene radnike koji obavljaju privatnu praksu za provođenje specijalističkog staža.

Slijedom navedenog, ministru je zakonom dana ovlast da Pravilnikom o specijalističkom usavršavanju doktora medicine utvrđuje mjerila za prijam specijalizanata te je ministar zdravstva ovlašten i za donošenje mjerila za prijem specijalizanata kao što su sklapanje ugovora o međusobnim pravima i obvezama i reguliranje troškova specijalizacije doktora medicine, za koje osigurava sredstva Republika Hrvatska putem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

(...)

Naime, ministar zdravstva je i ranijim pravilnicima koji reguliraju specijalističko usavršavanje doktora medicine regulirao troškove specijalizacije i mjerila za prijem specijalizanata za ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska, jedinica područne (regionalne) samouprave ili grad i doktora medicine. Naime, ugovori kojima se reguliraju njihova međusobna prava i obveze u vezi specijalizacije nisu obični privatno-pravni ugovori već su to ugovori posebne prirode i država ima pravo intervenirati u njihov sadržaj jer osigurava znatna sredstva za financiranje specijalističkog usavršavanja doktora medicine u javnozdravstvenom interesu. Ministarstvo je utvrdilo da su zdravstvene ustanove tim ugovorima stavljale u nepovoljan položaj doktore medicine i nejednako postupale, nudeći im sklapanje ugovora bez mogućnosti pregovaranja u vezi trajanja obveze rada i iznosa naknade štete te je radi toga i nastala potreba da ministar zdravstva propiše mjerila za prijem specijalizanata, a osobito obvezu rada doktora medicine nakon završene specijalizacije i iznos naknade troškova specijalizacije te da zdravstvenim ustanovama iz članka 11. stavka 1. Pravilnika nametne obvezu usklađivanja ugovora s tim Pravilnikom.

Do donošenja Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine ('Narodne novine', broj 100/11), vezano uz iznos troškova specijalizacije na snazi je bila odredba članka 12. stavka 1. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine ('Narodne novine', broj 111/09), kojom je bila propisana ovlast ministra da odlukom utvrđuje iznos troškova specijalizacije. Zdravstvene ustanove ugovorno su regulirale međusobne donose sa specijalizantom, ali na različite načine, i često su njima bile utvrđene nesrazmjerne obveze doktora medicine u pogledu dvostruke duljine trajanja obveze rada i znatnih iznosa naknade štete zbog neizvršenja ugovorne obveze rada (predlagatelj i sam prikazuje u prijedlogu kao svoj prosječni trošak za plaću specijalizanta iznos od 800.000,00 kn).

Kako bi se ovo pitanje riješilo i pokušao pomiriti opći interes za osiguravanjem djelatnosti za koju se doktor medicine specijalizira na određenom području s pojedinačnim interesima specijalizanata, od 2011. godine propisano je člankom 11. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine ('Narodne novine', broj 100/11), sklapanje ugovora o međusobnim pravima i obvezama između zdravstvene ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska, jedinica područne (regionalne) samouprave ili grad i doktora medicine kojega upućuju na specijalizaciju – specijalizanta, obveza rada nakon završetka specijalističkog usavršavanja i položenog specijalističkog ispita koja ne smije biti ugovorena u trajanju duljem od vremena trajanja specijalizacije i iznos naknade štete koju je doktor medicine, u slučaju kad otkazuje ugovor o radu prije isteka ugovorene obveze rada, obvezan isplatiti zdravstvenoj ustanovi. Taj iznos nije mogao biti veći od